

Олександра Кривонос

студентка 4 курсу юридичного факультету
Сумського національного аграрного університету

Питання юридичної відповідальності за забруднення річки Сейм

Проблема забруднення річкових водойм є однією з найгостріших екологічних загроз сучасності, що набуває особливої актуальності в умовах сьогодення. Річки забезпечують життєдіяльність екосистем, є надважливим водним ресурсом для потреб населення, сільського господарства та промисловості. Однак їх інтенсивне забруднення призводить до погіршення водних систем, зменшення біорізноманіття, зниження якості питної води та негативних наслідків для здоров'я людей. Однією із глобальних Цілей сталого розвитку ООН є Ціль 6 - Чиста вода та належні санітарні умови. Внаслідок воєнних дій цілі міста України, що мали достатньо розвинуту водну інфраструктуру, відкинуті на той рівень, де складно забезпечити бодай мінімальні потреби у воді, санітарії та гігієні. Одним із прикладів екологічної катастрофи є забруднення річки Сейм органічними речовинами, що призвело до негативних наслідків.

Річка Сейм протікає через території Росії й України, є важливою притокою Десни, що впадає в річку Дніпро. Забруднення води, спричинене викидами органічних речовин, призвело до перевищення вмісту амонію та сильного зниження рівня кисню [1]. Як наслідок – масовий мор риби, зокрема за даними експертів WWF-Україна (англ. World Wildlife Fund - Всесвітній фонд дикої природи) загибель представників Червоної книги України та погіршення загального екологічного стану річки [2]. Причиною забруднення є потрапляння у річку Сейм забруднених вод з цукрового заводу в смт Тьоткіно Курської області РФ [1].

Проблема забруднення річки Сейм є прикладом гострої екологічної кризи, що вимагає негайного та комплексного реагування як на національному, так і на міжнародному рівні. Наслідки, спричинені викидами органічних речовин, не тільки завдали серйозної шкоди водним екосистемам і біорізноманіттю, а й загрожують якості водних ресурсів, які мають стратегічне значення для України. У цьому контексті важливим завданням є забезпечення ефективного правового регулювання та застосування передбачених законодавством заходів відповідальності за порушення екологічних норм шляхом вжиття комплексних заходів, спрямованих на усунення наслідків забруднення, а також докладання зусиль для відновлення завданих збитків природному середовищу, вирішення яких займе достатньо багато часу та ресурсу.

Відповідно до ст. 111 Водного Кодексу України підприємства, установи, організації та громадяни України, а також іноземці й особи без громадянства, іноземні юридичні особи зобов'язані відшкодувати збитки, завдані ними внаслідок порушень водного законодавства, в розмірах і

порядку, встановлених законодавством України [3]. Водночас особливу складність викликає питання притягнення Російську Федерацію до юридичної відповідальності за шкоду, Під час збройного конфлікту – безвідворотності юридичної відповідальності законодавством не передбачається [4]. Відповідно існує нагальна потреба пошуку найефективнішого комплексного міждержавного підходу [5] до вирішення питання посилення юридичної відповідальності держав за шкоду, заподіяну навколишньому середовищу, вдосконаленні механізму реагування на збройні конфлікти.

Успішне вирішення цієї проблеми є важливою умовою для збереження екосистем і сталого розвитку водного господарства України.

Література

1. Оперативна інформація щодо ситуації на річках Сейм та Десна – Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. *Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України – офіційний сайт*. URL: <https://mepr.gov.ua/operativna-informatsiya-shhodo-sytuatsiyi-na-richkah-seim-ta-desna-2/> (дата звернення: 10.10.2024).
2. Забруднення річок Сейм та Десни на Чернігівщині призвело до масового мору риби | *WWF Ukraine*. URL: <https://wwf.ua/?15173391/Zabrudnennya-richok-Seim-ta-Desny-na-Chernihivshchyni-pryzvelo-do-masovogo-moru-ryby> (дата звернення: 10.10.2024).
3. Водний кодекс України: Кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР: станом на 19 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-vr#Text> (дата звернення: 10.10.2024).
4. Strelnyk, V.V. The issue of legal responsibility of the Russian Federation for offenses in the field of environmental protection: international legal aspect. Publishing House “Baltija Publishing”. 2023. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-331-6-30>.
5. Viktoria Strelnyk, Tetiana Myronenko, Tetiana Churilova, Natalia Hres Legal Support of Industrial Accident Prevention. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, Volume IX, Issue 7(45), Winter 2019. URL: <http://surl.li/lpgr>

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**